

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародна інформація»

Галузь знань			29 «Міжнародні відносини»		Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійні програми			«Міжнародні відносини та регіональні студії»		Тип дисципліни	обов'язкова
Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять			
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна підготовка
	3	90	30	15		45

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з			«Теорія та практика комунікацій», «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародне право», «Зовнішня політика країн Центрально-Східної та Південно-Східної Європи», «Політичний розвиток та політичні системи країн світу», «Інформаційні мережі та бази даних в міжнародних відносинах», «Основи міжнародної безпеки», «Зовнішня політика України»			
Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою			<i>Prometheus</i> - Доступ до публічної інформації: від А до Я https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:COE+PI101+2017_T1/about - Міжнародні реєстри: як шукати і знаходити https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+IR101+2021_T3/about - Цифрові комунікації в глобальному просторі https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+ITArts101+2017_T1/about - Дезінформація: види, інструменти та способи захисту https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DISINFO101+2021_T2/about - Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті та на телебаченні https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+IH101+2021_T3/about - Інформаційні війни https://courses.prometheus.org.ua/courses/KNU/102/2015_T2/about - Інформаційна безпека https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Internews+INFOS101+UA_2021_T3/about - Цифровий маркетинг https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DM101+2021_T1/about			
Мета курсу			сформувати у студентів знання про порядок організації та ведення інформаційної роботи у сфері міжнародних відносин; сформувати знання і розуміння ролі та місця міжнародної інформації та комунікації в сучасних міжнародних відносинах; а також сформувати знання про політику розвитку інформаційного суспільства			

Компетентності, в тому числі відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft-skills/Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills/Спеціальні(фахові)компетентності (СК)
ЗК 4 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; ЗК 5 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.	СК 2 – здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
Результати навчання (програмні результати навчання – ПРН)	
ПРН 2 – демонструвати знання про природу та механізми міжнародних комунікацій; ПРН 12 – аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, готувати інформаційні та аналітичні документи, із дотриманням норм та правил їх оформлення. ПРН 13 – оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах ПРН 15 – здійснювати самостійні індивідуальні та групові дослідження в сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, регіонознавства та міжнародних комунікацій, готувати та оприлюднювати звіти про результати досліджень; ПРН 18 – брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів і їхню точку зору; ПРН 19 – використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері міжнародних відносин	

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема	Вид заняття	Розподіл балів	Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)
Тема 1. Міжнародна інформація в структурі глобальної комунікації. Джерела міжнародної інформації	Лекція 1	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття 1	5	Поточний контроль у формі усного/письмового опитування та/або виступів студентів із заздалегідь визначених питань, та підготовка презентації за темою
Тема 2. Розвиток та становлення глобального інформаційного суспільства	Лекція 2	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Лекція 3	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття 2	5	Поточний контроль у формі усного/письмового опитування та/або виступів студентів із заздалегідь визначених питань, та підготовка презентації за темою
Тема 3. Інформаційні ресурси та інформаційні потреби	Лекція 4	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття		Підготовка презентації за темою в межах годин відведених на самостійну роботу
Тема 4. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах	Лекція 5	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Лекція 6	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття 3	5	Поточний контроль у формі усного/письмового опитування та/або виступів студентів із заздалегідь визначених питань, та підготовка презентації за темою
Тема 5. Технології маніпулювання масовою свідомістю	Лекція 7	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття 4	5	Поточний контроль у формі усного/письмового опитування та/або виступів студентів із заздалегідь визначених питань, та підготовка презентації за темою
Тема 6. Правові та інституційні основи міжнародних інформаційних відносин	Лекція 8	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття 5	5	Поточний контроль у формі усного/письмового опитування та/або виступів студентів із заздалегідь визначених питань, та підготовка презентації за темою
Тема 7. Пріоритетні напрями розвитку інформаційного суспільства в ЄС	Лекція 9	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття		Підготовка презентації за темою в межах годин відведених на самостійну роботу
Тема 8. Інформаційна діяльність інституцій ЄС	Лекція 10	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Лекція 11	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття 6	5	Поточний контроль у формі усного/письмового опитування та/або виступів студентів із заздалегідь визначених питань, та підготовка презентації за темою

Тема 9. «М'яка сила» у сучасних міжнародних відносинах	Лекція 12	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Лекція 13	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття 7	5	Поточний контроль у формі усного/письмового опитування та/або виступів студентів із заздалегідь визначених питань, та підготовка презентації за темою
Тема 10. Україна у світовому інформаційному просторі	Лекція 14	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Лекція 15	–	Лекція-візуалізація (PowerPoint)
	Практичне заняття 8	5	Поточний контроль у формі усного/письмового опитування та/або виступів студентів із заздалегідь визначених питань, та підготовка презентації за темою
Поточний тестовий контроль	Поточний тестовий контроль	20	Поточний тестовий контроль передбачає 20 питань, за кожен правильну відповідь надається 1 бал
Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену	Екзамен	40	<i>Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:</i> Теоретичне питання № 1 – 10 балів Теоретичне питання № 2 – 10 балів Тестові питання – 20 балів (20 питань*1 бал за кожен правильну відповідь) У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач вищої освіти на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).
Додаткові бали в рамках неформальної освіти		5 10	<i>Участь в науковій роботі</i> - підготовка та написання тез доповідей на конференції різних рівнів; - підготовка та написання статті (наукової публікації) у наукові фахові видання. Зазначена можливість виконується під керівництвом викладача з даної дисципліни.

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ (дистанційний курс)

<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4869>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Міжнародна інформація: навч. посіб. / М.П. Требін [та ін.]. – Х.: Право, 2014. – 336 с.
2. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. посіб. / В.М. Варенко. – К.: Університет «Україна», 2014. – 417 с.
3. Муковський І.Т., Міщенко А.Г., Шевченко М.М. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах. Навч. посіб. – К.: Кондор, 2015. – 224 с.
4. Про інформацію: [Закон України] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
5. Про інформаційні агентства: [Закон України] //Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №47. – С. 57-60.
6. Баранова В.В. Теоретичні аспекти інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки національного господарства // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство» – 2017. – Вип.12., Ч. I. – С. 194-197.
7. Жихор О.Б., Баранова В.В. Необхідність інформаційного забезпечення підприємницької діяльності економіки України в умовах глобалізації // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан та проблеми розвитку статистики, обліку та аудиту в умовах глобалізації та енергозбереження» (м. Дніпро, 4-5 квітня 2017 року). У 2 томах. – м. Дніпро: ДНУ ім. О. Гончара, 2017. – 210 с. – С. 94-97.
8. Мельник Л., Паталонг М., Сидорчук О. Аналітичні центри в Україні та Німеччині: головні розбіжності та перспективи співпраці. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, 2016. – 30 с.
9. Федорук О. Недержавні аналітичні центри України як сегмент політичної науки // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. – 2017. – Випуск 10. – С. 155-159.
10. www.rada.gov.ua – Верховна Рада України
11. www.mfa.gov.ua – Міністерство закордонних справ України

Додаткова література

1. Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку: світовий та вітчизняний досвід: монографія / Т.В. Писаренко, Т.К. Кваша, Н.В. Березняк, О.В. Прудка. – К.: УкрІНТЕІ, 2015 – 239 с.
2. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб. / Захарова В.І., Філіпова Л.Я. – К: Центр учбової літератури, 2013. – 336 с.
3. Требін М. П. Інформація у системі міжнародних відносин / М.П. Требін // Сучасний політичний процес: стан та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (XXVI Харк. політол. читання). – Х., 2013. – С. 137–140.
4. Prognostication and planning of economic development: microeconomic and macroeconomic levels / Multi-authored monograph edited by J. Žukovskis, K. Shaposhnykov – Vol. 2. – Lithuania: Publishing House «Baltija Publishing», 2019. – 408 p. (Сергієнко О.А., Білоцерківський О.Б., Баранова В.В. «Фінансові технології підтримки розвитку підприємництва: аналіз і моделювання динаміки» – pp. 770-787).
5. Modern Approaches to Knowledge Management Development: collective monograph. Ljubljana School of Business – Ljubljana, Slovenia, 2020. – 541 p. (Sergienko O., Tatar M, Bilotserkivskyi O, Baranova V. «Applied aspects of proactive modeling of innovative-investment processes of complex hierarchical systems: enterprise-region-state» – pp. 147-161).
6. Baranova V., Deineko Z., Zeleniy O., Bielcheva G., Lyashenko V. Wavelet Coherence as a Tool for Studying of Economic Dynamics in Infocommunication Systems // International Scientific-Practical Conference «Problems of Infocommunications. Science and Technology «PIC S&T'2019» (Ukraine, Kyiv, 08-11 October 2019). – 2019. – pp. 336-340.
7. Valeria Baranova, Olena Orlenko, Alla Vitiuk, Natalia Yakimenko-Tereschenko, Vyacheslav Lyashenko. Information System for Decision Support in the Field of Tourism Based on the Use of Spatio-Temporal Data Analysis // International Journal of Advanced Trends in Computer Science and Engineering. – Volume 9. No. 4. – July-August 2020. – pp. 6356-6361.
8. Valeria Baranova, Olena Sergienko, Svitlana Stepurina, Vyacheslav Lyashenko. Price Environment for Gold and Silver in the Context of the Development of COVID-19 // Journal of Asian Multicultural Research for Economy and Management Study – Vol. 1 – No. 2, 2020 (page 025-032).
9. Syed Khalid Mustafa, M. Ayaz Ahmad, Valeria Baranova, Zhanna Deineko, Vyacheslav Lyashenko, Atif Abdulwahab A. Oyouni. Using wavelet analysis to assess the impact of COVID-19 on changes in the price of basic energy resources // International Journal of Emerging Trends in Engineering Research. – Volume 8. No. 7. – July 2020. – pp. 2907-2912.

10. www.ucipr.kiev.ua – Український незалежний центр політичних досліджень
11. www.osce.org – Організація з безпеки та співробітництва в Європі

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- ✓ Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- ✓ Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і семінарських занять, а також самостійну роботу. Перескладання іспиту відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- ✓ Самостійна робота включає в себе підготовку дослідження та його презентацію за темами курсу; роботу над ситуативними задачами, індивідуальними завданнями.
- ✓ Якщо студент відсутній з поважної причини, то він виконує завдання під час самостійної підготовки (роботи).
- ✓ Здобувачі вищої освіти мають слідувати принципам академічної доброчесності, які регулюються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (введеного в дію наказом ректора № 0501-1/173 від 14 травня 2015) https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf.
- ✓ У разі виявлення факту плагіату у виконаних роботах здобувачу оцінка може бути знижена або дорівнювати 0 балів.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Передбачається зарахування результатів навчання в рамках міжнародної кредитної мобільності, яка реалізується у рамках договорів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна з зарубіжними університетами. Допускається перезарахування кредитів, отриманих в зарубіжних університетах, за умови відповідності набутих компетентностей.
- ✓ Передбачено перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (введеного в дію наказом 0202-1/233 від 02 липня 2020) <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/neform-osvita.pdf>
- ✓ Мінімальна кількість балів поточного контролю – не менш ніж 30 балів.
- ✓ Максимальна кількість балів поточного контролю – не більше ніж 60 балів.

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Підготовка дослідження та його презентація	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	3-4 бали
	часткове виконання завдання, та/або виконання одного з видів завдань: усні відповіді на семінарських заняттях; розв'язування ситуаційних задач; виконання творчих завдань, презентацій (тестів) та виступів	1-2 бали
Робота над ситуаційними задачами, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	3-4 бали

	часткове виконання завдання, та/або виконання одного з видів завдань: усні відповіді на семінарських заняттях; розв'язування ситуаційних задач; виконання творчих завдань, презентацій (тестів) та виступів	1-2 бали
Підсумковий тестовий контроль	виставляється здобувачу вищої освіти за 20 тестових питань у випадку правильної відповіді. Передбачено тестування, пропонується 20 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей.	20 балів
Самостійна робота		
Тема 1.	- індивідуальні та колективні експертні методи. Метод мозкового штурму. Метод колективної генерації ідей. Метод дискусії. Метод ключових запитань. Метод аналогії. Метод Дельфі; - методи збори аналітичної інформації. Зовнішня та внутрішня інформація. Джерела аналітичної інформації; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	5 годин
Тема 2.	- стратегія аналітичної роботи (головні принципи); - етапи інформаційно-аналітичних досліджень, їхня пряма та зворотна послідовність; - визначення і осмислення проблеми і проблемної ситуації. Формулювання мети і завдань дослідження; - розробка гіпотез, вибір моделей. Розробка програми, робочого плану й інструментарію дослідження; - стадії творчого мислення, їхнє співвідношення з етапами інформаційної роботи; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	4 годин
Тема 3.	- інформаційні потреби. Піраміда потреб за А. Маслоу. Класифікація інформаційних потреб: явні і неявні, дійсні та уявні; - «Дерево цілей» – підхід визначення інформаційних потреб; - проблема «пастки часу» і засоби її подолання; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	5 годин
Тема 4.	- значення інформаційно-аналітичних центрів як ключових елементів вироблення інформаційної стратегії держав на міжнародній арені; - діяльності сучасних «мозкових центрів» та їх загальна характеристика; - характеристика фабрики думок «Think Tanks» П. Диксона; - характеристика Гудзонівського інституту стратегічних досліджень «Hudson Institute»; - характеристика Манхеттенського інституту політичних досліджень (Інститут політичних досліджень Manhattan); - характеристика Міжнародної неурядової громадської організації «The Club of Rome»; - характеристика Аналітичного центру державної політики «Гуверовський інститут війни, революції і миру»; - характеристика Allegheny Інституту громадської політики (Інститут громадської політики Аллегейні); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	4 годин

Тема 5.	- охарактеризувати методики маніпулювання: приховане залякування, роль слуги, симуляція плутанини або невинності, декласирование; - охарактеризувати тип маніпуляторів і навести приклади за кожним: Диктатор, Хамелеон, Аферист, Хуліган, Доброзичливець, Суддя, Захисник; - охарактеризувати види маніпуляцій: шантаж, тиск, почуття провини, мовчання, загроза, зниження самооцінки, надмірна критика, змагальний процес; - охарактеризувати методи маніпуляції свідомістю: ▪ використання нгавіювання; ▪ штучне затемнення «картинки реальності» в ЗМІ, подача суперечливою, недостовірною і свідомо упередженої інформації; ▪ перенесення приватного факту в сферу загального, в систему; ▪ використання чуток, домислів, тлумачень в неясною політичної чи соціальної ситуації; ▪ метод під назвою «потрібні трупи»; ▪ метод «страшилок»; ▪ метод фрагментації; ▪ багаторазові повтори або «метод Геббельса»; ▪ метод абсолютної брехні. Чим жахливіше брехня, тим легше в неї вірять (Геббельс); ▪ створення лжесобитій, містифікація; ▪ підміна фактів красивими гаслами. Наприклад, «Свобода, Рівність, Братерство»; ▪ метод дисонансу: просування альтернативних фактів, цінностей і уявлень, що руйнують механізми трансляції історичної пам'яті, загальні символи і цінності цільової групи; - охарактеризувати структуру політичних міфів. Навести приклади; - охарактеризувати поняття «ідеологія» та ідеологічні теорії з характерними рисами: ▪ ідеологічні теорії К. Маркса; ▪ ідеологічні теорії Ф. Енгельса; ▪ ідеологічні теорії К. Мангейма; ▪ ідеологічні теорії Л. Альтюссера; ▪ ідеологічні теорії У. Матца; ▪ ідеологічні теорії С. Жижека; ▪ ідеологічні теорії О. Сосланда; - перешкоди та комунікативні бар'єри на шляху комунікативного процесу; - управління комунікаційними процесами; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	5 годин
Тема 6.	- принципи регулювання інформаційної діяльності суб'єктів міжнародного інформаційного права; - міжнародно-правове регулювання інформаційної діяльності країни (країну здобувач вищої освіти обирає самостійно); - характеристика міжнародної організації у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (ООН, ЮНЕСКО тощо) (організацію здобувач вищої освіти обирає самостійно);	4 годин

	- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	
Тема 7.	- характеристика інформаційної політики інституцій ЄС (Європейська Рада, Європейська Комісія, Генеральний Директорат з інформаційного суспільства, Форум інформаційного суспільства ЄС, Генеральний Директорат з освіти і культури та інші) в динаміці за останні 3-5 років (здобувач вищої освіти інституцію ЄС для характеристики обирає самостійно); - характеристика політики e-Government країни в динаміці за 3-5 років. Надати стислу характеристику та умови застосування політики e-Government країни, а також відобразити результати застосування e-Government за 3-5 роки (країну здобувач вищої освіти обирає самостійно); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	4 годин
Тема 8.	- види розвідувальної інформації; оцінка розвідувальної інформації; достовірність, актуальність і повнота розвідувальної інформації. Особливості розвідувальної інформації; - кулуарна дипломатія як спосіб збирання інформації; - види інформаційних документів, які готуються у посольствах, генеральних консульствах та торговельних представництвах; - роль міжнародної інформації в системі ООН; - роль ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	5 годин
Тема 9.	- інформаційні, рекламні та PR-агентства в системі ЗМК; - політичний, правовий, економічний, соціологічний та культурний аспекти вивчення засобів масової комунікації; - концепція засобів комунікації Н. Лумана; - концепція комунікативної раціональної влади Ю. Хабермаса; - комунікативний підхід у концепції влади Т. Парсонса; - феномен Public Relations (PR) у сучасному суспільстві; - глобалізація засобів масової комунікації; - нові інформаційні технології. Інтернет користування; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	4 годин
Тема 10.	- імідж України та його складові; - зовнішні чинники впливу на Україну; - перспективи формування позитивного іміджу України в міжнародному інформаційному середовищі; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	4 годин
	Разом	45 годин